

— **De Pinedo.** Izbribr pukovnik De Pinedo, nastavlja svoj put, koji ima u programu i koji će do koji dan završiti. Bez obzira na sve poteškoće, na koje je na svom putu naišao i koje je prebodio svojom ustrajnošću i dobrim talijanskim aeroplanom, on će doskora doletjeti natrag u Italiju, da od svog naroda primi puno priznanje i iskrenu počast, koja mu se sprema. Sada se nalazi na otocima Azorima u oceanu.

— **Atentatorica Gibson puštena u Englesku.** Komisija posebnoga tribunala za zaštitu države zaključila je, da protiv engleskinji Violet Gibson, koja je počinila atentat na on. Mussolinija nije moguće sudbeno postupati, jer je umobolna. Prema tome ona je slobodna, pak je poslana u Englesku. Na putu se je pratile sestra i bolničari, a organi javne sigurnosti samo do granice.

— **Japansko odlikovanje on. Mussoliniju.** Japanski rat je podijelio pred kratkim ministru predsjednik Mussoliniju veliki ovratnik Paulownia, što predstavlja najveće odlikovanje koje Japan može dati jednom inozemcu.

— **Zbor dobrovoljaca.** Dne 20. o. mj. vršilo se u je Cagliari veliko zborovanje dobrovoljaca iz svjetskog rata. Predsjednik udruženja dobrovoljaca ima je jedan govor u kojem je medju ostalim rekao: «Našu zastavu je Duce posvetio na grobu Julija Cezara, ustanovitelja rimskog imperija. Ova će nas naša zastava voditi uvijek naprijed sve dok u ime njegovo i Italije imperij ne postane dejstvo.»

— **Poslaničke plaće i poboljšanje lire.** U bitici za poboljšanje lire moraju narodni poslanici prvi pokazati primjerom kako se bitka pomaže, pak su zaključili, da se odriču povišice od 700 lire, koju su bili pred 2 mjeseca dobili, kako bi što manje državne finance trpjele.

— **Popust na talij. željeznicama za posjetioce ljubljanskog velenjskima.** Vlada je dozvolila, na molbu jugoslavenske vlade, da se svima posjetiocima ljubljanskog velenjskima, koji se otvare 2. a traje do 11. juna, dađe popust od 30 posto na svim talijanskim željeznicama.

— **Novine po 25 centezima.** Roba svake vrsti biti će doskora jeftinija, pa je solidarno s ostalim federacijama i federacija izdavača novina zaključila, da se cijena dnevnim novinama snizi od 30 centezima na 25.

— **Protiv povske.** Dne 21. o. mj. bio je u Livornu otvoren drugi kongres članova udruženja, koje se bori protiv psovajući i proklinjanju. Na tome kongresu govorilo se o dosadanjim uspjesima o daljnjem radu uruženja.

— **Trst i Hamburg.** Ta dva grada su kako znamo od davnine dva velika konkurenta u pomorskom prometu. Ako je u Hamburgu tarifa za pomorski promet niža nego u Trstu sva trgovina srednje Evrope naginje na Hamburg, a Trst prvi. To se i zadnje vrijeme događa. Sada bi se doskora morala sastati jedna talijansko-njemačka komisija, koja bi to pitanje konkurenta konačno uređila, da prestane već jedamput borba između ove dvije luke.

— **Mala Antanta.** Na prošlom zasjedanju Male Antante u Jahinovu raspravljalo se je o jednoj zajedničkoj gospodarskoj politici između Jugoslavije, Čehoslovačke i Rumunjske. Benaš je predložio jedan nacrt o tome, no nije se za sada ništa u tom pogledu zaključilo.

Govorilo se je opširno i o odnosu Male Antante prema Rusiji. Zaključeno je da u tom pogledu ima svaka država samostalno i bez obzira na druge dvije da nastupi i da vodi svoju politiku.

O jugoslavensko-talijanskom sporu glede Albanije govorilo se je također, ali je zaključeno da u tom pogledu ima Jugoslavija sama da stvar riješava.

Bilo je govora o Madjarskoj, te o dolasku Habsburgovaca na Madjarsko prijestolje. Mala Antanta je protiv toga da Habsburgi dodju opet na madjarsko prijestolje.

Glede pripojenja Njemačke i Austrije u jednu državu, izjavila se je Mala Antanta, da će postupati onako kako budu velike sile postupale.

Mala Antanta je izjavila, da bi bilo dobro kad bi i Poljska pristupila u njezino kolo. Izjavila je također, da bi se vojna kontrola nad Bugarskom imali ukinuti.

— **Englesko-ruski spor.** Između Engleske i Rusije došlo je pred nekoliko dana od novoga teškoga spora, koji bi mogao imati svakakvih posljedica. U Londonu je Rusija imala svoj gospodarski komisiju. Jednoga dana došla je u urede komisije engleska policija po naredbi engleske vlade, te je obavila strogu premetatčinu. Kod pretraživanja policija je naišla na tajne prostorije. Kad su te tajne prostorije otvorili našla se je unutra masa, nešto oko 7 tonelata, raznih političkih tajnih dokumenata. To je sve policija zaplijenila. Sve novine u svijetu govore sada na veliko o tome otkriću političkog ruskog materijala. Uslijed toga su prekinuti trgovački odnosi između Rusije i Engleske, a po svojoj prilici prekinuti će se i diplomatski odnosi.

— **Gospodarska konferenca u Zenevi.** Medjunarodna gospodarska konferenca u Zenevi provela je svoja prva zborovanja uz veliko zanimanje cijeloga svijeta. Nakon prvih rasprava stvorile su se tri glavne komisije za trgovinska, industrijska i poljoprivredna pitanja. Prethodnikom treće komisije za poljoprivredu bio je izabran jugoslovenski delegat profesor zagrebačkog sveučilišta dr. O. Franješ. Kako iz debate i rada u komisijama, osobito u najvažnijoj, koja se bavi trgovinskim pitanjima, proizlazi, velika većina delegata izjavila se u natvu za slobodnu trgovinu i ukidanje prejeranih carinskih ograda, koje postoje medju evropskim državama. To su osobito isticali delegati velikih industrijskih država, koje se na taj način nadaju dobiti nova tržišta u industrijski nerazvijenim istočnim evropskim državama. Premda ova svjetska gospodarska konferenca ima za svrhu samo izmjenju misli izmedju predstavnika gotovo svih država svijeta, ipak se očito vidi, da se moderni gospodarski život ponovno vraća na predratne osnove.

— **Proslava Topličkog ustanka.** U Prokuplju u Srbiji je ovog mjeseca na svečan način proslavljena desetogodišnjica čuvenog Topličkog ustanka protiv bugarske i austrijske okupacije pod herojskim vodstvom glasovitog vojvode Koste Pećanaca. Toplički ustanak stajao je 20.000 žrtava, ali je zadao mnoge muke i straha austrijskim i bugarskim okupatorima.

Na proslavi zastupao je kraja Aleksandra general Terzić, Narodnu Skupštinu predsjednik Marko Trifković s više poslanika, vladu ministar vojni general Hadžić. Došli su i francuski i čehoslovački vojni ataše. Mnoga izaslanstva i ogromno mnoštvo naroda uveličali su proslavu. Središte pažnje bio je hrabri vojvoda Kosta Pećanac. Položen je temeljni kamen za spomenik žrtvama ustanka.

Osim toga riješeno je, da se osnuje fond za pomaganje siročadi i porodica izginulih boraca. Svečanost je ostavila dubok utisak na sav narod onog kraja.

— **Kemal paša se ženi sa Crnogorkom.** Beogradske «Vreme» donosi vijest iz Angore, da se predsjednik turske republike Kemal paša ženi sa jednom muslimankom iz Nikšića u Crnoj gori, s kojom se slučajno sastao u Brusu. Ona je kćerka jednog Crnogorca, koji se je tamo pred kratkim izselio. Djevojka se zove Džemica i osjeća se potpuno Crnogorkom. Ona je bila u djevojačkom liceju u Brusu, gdje se osobito isticala kao vrlo dobra učenica. Kada je Kemal paša obilazio škole primodnog svoga boravka u Brusu, ona mu je upala u oči. Sada se Džemica sa svojom kećeri preselio u Anguru i uskoro bi imalo da se obavi vjenčanje.

— **Vatikan, Jugoslavija i Čehoslovačka.** Poznato je da Papa, Jugoslavija i Čehoslovačka misle u najboljoj odnošaji. «Novine pišu, da je Vatikan voljan stupiti u pregovore s tim državama. Vatikan bi na želju Jugoslavije morao dozvoliti da svi jugoslovenski svećenici smiju misiti slavenskim a ne latinskim bogoslužnim jezikom. Vatikan u posljednje vrijeme izgleda da nije baš osobito protivan tome. Osim toga bi Vatikan gotovo privolio i to, da se jugoslovenski i čehoslovački katolički svećenici smiju ženiti. No to još nije zaključeno, tako samo novine pišu.

— **Iz New-Yorka do Pariza u neprekidnom letu.** Već su mnogi avijatičari to kušali, ali im nije uspjelo izvršiti, pa i pred kratkim se je dvama Francuzima, koji su kušali taj put učiniti, dogodila nesreća. Oni su aeroplanom, koji se zvao «Bijela ptica» pali negdje na oceanu i nestali. Još se nije pravo vijest o njihovoj nesreći ni stišala, kad le je mladom američanku Lindbergu sunulo u glavu da bi on pokušao preletjeti. Smišljeno učinjeno. Jednoga dana sjede on sam u jedan mali aeroplan kad da ide na šetnju. Kad su ga pitali kako mu ide on je rekao da leti do Pariza. Svi su mu se smijali. No, on je odletio i 33 sata poslije on je bio u Parizu. To je razmjerno brzo uzme li se u obzir da je od New Yorka do preko Atlantskog oceana 5300 km.

U Parizu su ga svetačno dočekali. Stigao je oko 9½ sati naveče. Za svako čka njegov su aparat općakali, jer svatko je htio imati komadić od aparata na uspomenu prvog poleta bez zaustavljanja od New Yorka u Pariz. Morao se je preobuču u uniformu francuskog oficira da otiđe u Pariz, jer bi ga mnoštvo naroda bilo razneslo od oduševljenja. Ova smionci pobjednik je 25-godišnji dečko. Sin je jedne profesorice kemije, koja je kod kuće u Sant Louisu, letila s njime u ovom aparatu. U Americi su se još i drugi spremali da jednim poletom bez zaustavljanja predju iz Amerike u Pariz. U to su ime gradili jake i savršene aparate, ali eto smjelost mladog i siromašnog Lindberga umištila je preko noći sve planove o slavi mnogih iskusnih avijatičara. Po čitavom se svijetu danas spominje ime Lindberg. Pariz ad je iskazao počasti kakve se iskazuju samo kraljevima i predsjednicima republika. Osim ovih časti je dobio i nagradu od 25.000 dolara, koju je dao jedan američanski vlasnik hotela. Mnoge kinematografske tvrtke nudjaju mu basnoslovne svote novaca, da ga mogu snimati u filmu.

Što je pred nekoliko vremena bila prista fantazija, danas se obistinilo: Iz New Yorka u Pariz dođe se u 33 sata. To je veliki uspjeh tehnike i savršenstvo ljudskih sposobnosti.

Domaće novosti

Kako je u Australiji?
Pred nekoliko dana donijela je «Edinost» na uvodnom mjestu članak jednog našeg čovjeka, koji je obišao cijeli svijet, pak je u glavnom potezima u tom članku opisao kako je našim iseljenicima u dalekom svijetu. On je to sve svojim očima vidio pak je ono što piše sve vjerovatno. Iza kako je i sam prokušao što znači svijet i kako se teško snaže život u dalekoj tudjini on kaže: «Budite tvrdi uvjereni svi vi, koji ste dobili groznicu iseljivanja, da s onako naporim radom, koji vas čeka u tudjini, možete mnogo bolje kod kuće da živite. S dobrom voljom, ustrajnošću i razumnim radom vrlo si lahko i kod kuće stvorite Ameriku.»

Između ostaloga u tom članku pisac govori o Australiji, kamo se u posljednje vrijeme mnogi naši ljudi sele. On kaže:

«Čovek, koji misli u Australiju, mora imati prilicu svotu novaca, barem toliko, da u prvo vrijeme svog boravka u Australiji može živjeti, ili da se može eventualno natrag u domovinu povratiti. U protivnom slučaju, a pogotovo ne pozna li domaćeg engleskog jezika, slabo će proći.»

Za hranu će morati raditi u šumama pri sječi drva od zore do mraka, jer drugoga izlaza neće imati. Taj je rad naporan i nezdrav, jer šumski radnici stanuju i noće isključivo pod malim šatorima (za četiri osobe) i to ljeti i zimi. Emigranti su izvršeni svakovrsnoj temperaturi, vjetru i kiši. Hrana je slaba (hoće li nešto da zasteđe), a voda je nezdrava, te od nje mnogi i oboje.

Koliko je tu trpljenja mogli bi nam najbolje pričati dvanaestorica iseljenika, koji se po višegodišnjem naporom radu vraćaju u svoju domovinu — bez novaca. Nisu imali ni da se vrte nego su se ukrcali na naš brod, kao mornari, ugljenari itd. jer je posada broda dezertirala zamanjena od nasjećenih nesretnika, koji žele upropastiti i druge.

Istina je, da se može zaslužiti na sedmicu 3 do 4 engleske šterlinge (oko 300—400 lire), ali se mora računati, da je i hrana i ostala roba u Australiji razmjerno sa plaćama vrlo skupa. A koliko snage i zdravlja se mora za to žrtvovati?

Ne bi li bilo bolje polovicu te ljudske energije upotrebiti kod kuće na našoj zemlji? Bili bi sretniji i bolje bi živjeli svi oni, koji su se iselili. Teško je stradavati kod kuće, ali je još teže stradavati u tudjini.

Ima medju onima, koji se kane iseliti i onih, koji računaju: «Prodati ću svoj posjed, pak ću u Australiji drugi kupiti.» Takvi će se razotkrati. S tri posjeda onako velika kao što je njihov u domovini neće u Australiji kupiti ni jednoga. Samo spominjem da u Australiji jedna prizemna i drvena kućica stoji 400 šterlinga, a to je oko 40.000 lire. Posjed, koji sam ja vidio bio je cijenjen na 1800 šterlinga, to jest oko 180.000 lira, dok bi kod nas vrijedio najviše 70.000 lira.

Velik je broj Slavena u Australiji, a najviše u zapadnoj. No, lako bi se na prste izbrojili oni, koji su vlastiti, samostojni gospodari. Svi ostali rade pod drugim gospodarima, ili po šumama, ili žitnim poljima, koja su vlasništvo velikih društava ili države.

Jedini, koji dobro zasluže to su težaci po lukama. Dobro su organizirani, a u svoje organizacije primaju samo domaće Engleze. Rad im nije tako težak kao radnicima u našim lukama jer imaju razne moderne strojeve, kojima se pomažu. No i oni bivaju po koji mjesec na godinu bez rada naručito ljeti u lukama, koje izvažaju žitarice.

Pred nekoliko godina bilo je iseljivanja u Australiju mnogo lakše nego sada, jer nije trebalo toliko formalnosti kao danas. U prvom redu je našem čovjeku potrebno za iseljenje najmanje 10.000 lira. 6.000 mu je potrebno za kaučiju, koju mora položiti u slučaju, da nema nekoga, koji bi za njega garantirao da će mu naći posla, a 4.000 stoji vožnja. Ta je svota dosta visoka, a naš seljak si je teško smoze.

A to još nije sve. Gdje je moralno trpljenje, koje svaki naš iseljenik mora pretrpjeti? Nisu rijetki slučajevi, da se naše ljude prezire, omalovažuje, ili da pače baca s posla na cestu. Braniti se ili tužiti se ne mogu, jer ne znaju tuđega jezika, a jezik je glavni uvjet za uspjeh naših iseljenika.»

DOPISI

IZ ZAGREBA.
Spomen-priredba u slavu 23. godišnjice smrti Eugena Kumičića.

Nedavno je jedno žensko društvo u grebu (14. V. 1927.) priredilo u svojim storijama komemoraciju u spomen obilježnicu smrti velikoga hrvatskog književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih radova i po njihovoj vrijednosti spada Kumičić medju najveće hrvatske književnike, a uz Senou i Novaka bio najčitaniji naš pisac. Na komemorativnom govoru je o književnom radu Kumičićevom lektor talijanskog jezika na sveučilištu u Zagrebu g. Bare Poparić dok je govorio izjavio: «Kumičić je bio jedan od najvećih hrvatskih književnika i patriote Istranina Eugena Kumičića (rođ. 11. januara 1850. u Berašama umro 13. maja 1904. u Zagrebu). Po namini svojih

IZ RIJEKE

Glavni razgovori. - Fantazije Fantazije... Maledetta gentilezza! Dr. Uskok. - One tri.

«Vedetta» se je već u ovo posljednje vrijeme dva ili tri puta narugala onima, što neprestano trabaunjuju o nekakvom ratu, koji bi — prema njihovim isključivim glavnim — ima da provali u najskorijem vrijeme. Evo kakovi se — po «Vedetti» — razgovori vode o tom novom, tobože bliskom pokolju:

A: Ali Božiji čoviče, gdje živite? Na oblacima? Zar ne znate, da se spremaju? B: Ali gdje? I tko se sprema?

A: Pa — i tu kod nas, i tamo prijeko. Stvar je više negoli sigurna. Ja imam u Bakru nekakvu rodbinu, pa sam htio otići onamo, da ih posjetim. No odmah sam promislilo, da u vremenu, u kome živimo, najbolje bit će, ako se ne maknem.

B: Ah, vi govorite o ratu! Dobro, vrlo dobro činite, da se nikuda ne mičete. Zarovorit će most, oduzet će nam putnicu — sve. Uostalo meni se čini, da smo već u kaši — u vražjoj!

A: Zar ne, da je to jasno kao sunce? Vojnici dolaze sa svih strana. Rekli su mi, da na Grobniku ima jedan bataljun i po dobrovoljaca...

B: Orko dindio! A kamui? Artillerija? Zar vi ništa ne znate o tom? Starce su pozvali pod pušku. To vam je sigurno kao i dva i dva da je četiri.

A: I ja sam jako dobro informiran. Meni je moja mljekarica kazala, da se Srbij spremaju na rat.

B: E — ako je tako, onda je istina. Jutro je moja mljekarica i meni kazala, da će zatvoriti most za tri dana — to će reći sve dotle, dok ne ratificiraju neptunsku konvenciju. Inače da ćemo mi okupirati na novo treću zonu.

Kad sam ovo pročitao, odmah sam otišao, da obidjem grad, pa da se na svoje usvjedočim, dali svijet zbilja ovako ludo govori, kao što to evo «Vedetta» biježi. I moram reći, da su još ovo, što se veli, rožice. Ja sam čuo i takvih, od kojih mi se je formalno koža ježila. O Rijeko! Rijeko — ime ti je — fantazija!

Sniženje cijela provodi se sistematski. Na svim linijama. To će reći da od sada ne će da nojeftinijamo samo špeh, maslo, jaja, mekinje i druge živežne namirnice, već i roba, a što je osobito i najnamnije, a što je još važnije smanjit će se i činovničijma plata, nastijega tega će državnij izdaci biti manji, a po tom će manji biti i porezi. A kada da toga dodje, kad se naime plaćia i takse smanje u istom razmjeru kao i živne namirnice, najnamnije i razne druge potrebne, odlanut će i seljaku, pa će i ova moći da svoju robu daje jeftinije. Svakako ovaj pokret protiv skupocje od velike je važnosti i treba ga podupirati osobito ondje, gdje ide u korist producenata i konsumenata, sve po pravdi Boga istinoga.

A sada evo vam jedne sasvim friške i nove poslovice: — Od preslatkih, preuljudnih i prečuvitljivih ljudi neka me čuva Boga, od surovih i grubih čudak ču se sam. Ovu sam poslovicu izveo iz jednog sasvim sitnog događaja, što se ovih dana zbilo u našem gradu. Evo u čemu je stvar:

Neki gospodin, koji stanuje u ulici Riva 24. maja, kupio je kod postolara jedan par čizama i jedan par kućnih papuča. Gospodin ode, a postolar složi spomenute stvari u kutiju, zamota je i daje svom čestnaestogodišnjem naučniku, da je ponese u stan onoga gospodina. Naučnik ode s onim omotom ispod pazuha.

Kako se na Rijeci često mijenjaju imena ulica, naučnik nije umio da nađe onu gore rečenu rivu, pa se obrati na nekog nepoznatog čovjeka i zamoli ga, da mu kaže, gdje se nalazi ta riva. Nepoznati čovjek baci jedan pogled na omot, što ga je čekao nosio pod pazuhom pa reče:

— Idem, da ti pokazem.

I podje s njime. Putem sazna, što je sve bilo u onom omotu, pa nadoda:

— Kad sam već ovdje, pokazat ću ti i vrata onoga gospodina, koga tražiš. I pođje s njim u kuću br. 5, II kat. No budućie da onaj gospodin nije bio kod kuće, dođko izruči omot sluškinji neke gospodje, što stanuje na istom katu. Naučnik zahvali stancu, koji je prema njemu bio onako ljubazan i ode.

Sjutradan dođje u dućan onaj gospodin tražeći obuću, što ju je dan prije bio kupio i platio.

Pa — obuća vam je juče predana — u čudu će postolar.

— Kada? Komu? Kako? Odoše, da vide, što se dogodilo. Kad oni do one sluškinje, kojoj je naučnik izručio omot, ona izvali oči od čuda veliči:

— Pa vi ste mi sami isporučili, neka vam vratim onaj omot, jer da je ona obuća pomutnjom poslata ovamo. I ja sam ga vratila.

— A po kome? — Po onom čovjeku, koji je juče bio tu našim naučnikom.

Sad se sve izjasnilo. Karabinierji učinili su svoje, i onaj lopov — neki Rivosecchi — sad je u hladu i morat će da odgovara za svoje neljepo djelo. I zato ja velim: ama i svima, koji hoće da me čuju: Mi živimo u vremenu, gdje moramo da se sudikamo više čuvamo slatkih nego li grubih riječi.

Zalosan, ali tako je! Umro je dr. Uskok oduševljeni Italijan. «Vedetta» ga hvali, a i ja moram reći da

je bio pošten i da mi se je svidjao već i zato, što nije promijenio imena!

One tri: Kad u zraku miriše po kineskom ratu po meksikanskim revolucijama i raznim drugim komplikacijama, onda nije čudo, štoviše oči vide dvostruko crvenije negoli u normalno doba. Tako je jutros i Pepica, kad joj se je ono muž Berto prikazao krvavih ruku, vrisnula:

— Joj, za Boga, što si to učinio! — Zaklao sam ga — jednim mahom... Sad ne će više...

— Ali što ne će više — nesretniče? — Ne će me više buditi u noći.

A žena, koja je već vidjela muža na vješalima upita: — Ali kako te više ne će buditi — ko? ko?

— Pa onaj peteh, šta si ga juče kupila. Druga:

Mađari su izvanredno pametni ljudi, ali čini se, da baš pravi mornari nisu nikada bili. Tako je jednom neki parobrod «Adrijan», što ga je zapovijedao neki Janos Hunjadi, dospio u strašnu oluju, od koje mu je prijetila propast. Jedna gospodjica, što je bila na brodu, dovuče se s mukom do kapetana, koji je u kabini proćuvavao neku veliku zemljovidnu kartu. Ona ga u strahu upita, dali prijeti brodu opasnost, našto on govori:

— Pogledajte, gospodjo, ovu crnu tačku ovdje. Ako je ovo otok, onda smo spašeni, ako ne, pak dr. od muhe — onda nas je gjavo odnio.

Postjednja: Svaki put, kad idem do mog brijača, njegov me pas nekako uporno gleda. I to traje čitavo vrijeme, sve dok me brica ne obrije. Jednog dana ću da ga upitam:

— Ma — slušajte, majstore! Zašto mene ovaj vaš pas ovako neprestano gleda? — To vam je, gospodine, otuda, što se više puta događaja, da kojoj mušteriji od rečutem komadićak uha, pa mu ga bacim, da ga pojede.

IZ PRODANI

Škola i naše gospodarstvo. Kod nas je već bila općinska komisija glade gradnje nove školske zgrade. Reklo nam se, da će se u onom selu graditi školu, koje bude najveće pripomogu. Nekoji su obećali ručnu pomoć, rabotu; ali zaboga da, od nas nitko ne zahtijeva pomoć u novcu! Novca je u nas tako malo, da ne možemo gotovim novcem kupiti ni modre galije, a ni sumpora. Čujemo, da se ponudja gradnja škole i u Bregima, Sovinjaku i na Sovinjstini. Vidit ćemo.

Govorilo se, da se zato samo dva junca ostavilo za naskok u cijeloj buzetskoj općini, jer da će k nama dovesti junce plemenjake najbolje mljekne pasmine. Ljepo je to rečeno i smišljeno, ali mi ih ne vidimo, nit se tko miče za to. Mi svi i naš gospodarstvo trpi bez više dobrih i zdravih junaca. Nekoje bolesne svoje krave samo najpaveć sami lječili.

Nama se čini, da bi se opak morala naći jedna osoba u našem gradu, koja bi mogla i morala dobro i bolje paziti na naša goveda: Kakova su, kako se hrane, da li su zdrava ili nisu; a još k tomu paziti, kakove su naše staje i naše gospoje. Mi smo svi prepušteni sami sebi i našoj neukosti.

IZ BUZEŽINE

Berma. Imali smo sv. bermu u nedjelju, 8. ov. mjes. Tršćanski presvetli biskup došao je u Buzet već dan prije. Zvona su dugo javljala njegov dolazak i prebivanje u gradu. Naši su ga grajanji dočekali. U dan bermu odslušila se sv. misa. Usred mise propovjedač je presvi. biskup najprije dugo, lijepo i vatreno na talijanskom jeziku, a tada pročitao svoj kratki hrvatski govor. Inače u crkvi nismo čuli ništa drugo na našem jeziku. U ovo bezbožno doba bilo bi vrlo potrebno, da se u crkvi sve razumije.

Ipak nas većina još i sada držimo se starih vjerskih običaja, pak smo bernali svu svoju djecu. Učili smo ih i doma onako kako smo znali i mogli. Svaki bernalac morao je da plati govu. Zupniku pet lira ctakse. Nije se baš nigdje taj dan ni puno trošilo ni na hranu ni na piće. Mnogi su sobom u grad donesli hranu. Nevolja gola, najbolja škola. Svaatko je gledao pristediti, kad i onako prigodom bermie imade dosti troška.

IZ OPATJVE

Pozor poslodačevci! Usljed uvedenja talijanskih zakona o osiguranju namještenika protiv bolesti, nezgodama, invalidnosti i starosti, poslodačevci, koji pravovremeno ne plati propisani doprinos, biva sudbeno kažnjen zbog prestupka.

Kazna je od 100 do 5000 lira; tko je dužan, da plaća prinos za osiguranje protiv bolesti, protiv nezgodama i za starost, a ne plati pravovremeno, počini tri prestupka i riju raznih zakona, kazni se trostrukom kaznom. Osim te kazne, koja se upisuje u kazneni registar, prestupnik ima da plati osim dužnog prinosa još jedamput toliko i sudbeni trošak.

Može se izbjeći krivičnom sudu, ako se prije izrečanja presude aktiviraju podvrgne administrativnom rješjenju i plati dvostruki iznos dugovanja.

IZ PULJŠTINE

Gospodarstvo. - Padanje cijena u gradu. Mjesec april bio je, kako smo Vam već pisali, skoro sav lijep. Nebo je bilo vedro. Nije kišilo. Polja i livade su se lijepo razvijala. No iznenada je zapuhala bura i pojavilo se je neko silno hladno vrijeme, koje je na koncu donijelo i novu kišu. To je donekle našim poljima škodilo, jer se promjena topline bila nagla, pak se je na nekim mjestima po površini zemlje stvorila neka kora, koja uvijek u ovakvim slučajevima nastaje.

Inače ne možemo da se potužimo mnogo na naša polja, jer nam do sada na primjer, pšenica daje dobre nade, samo da se ne bi sve ove dobre nade iznevjerile nama siromašnim seljacima po običaju. Osobito se opaža dobar napredak na onim poljima, koja su obradjivana razumno, s dobrim sjemenjem i dobrim umjetnim gnojem. Trebalo bi, da se svi već jedamput naučimo obradjivati i sijati tako, da iz zemlje uzgornemo što više ploda izvući.

Kod nas u najbližjoj okolici Pule vinogradarstvo nije od nikada bogzna kako razgranano, no svejedno nešto vinove loze gojimo. Oko naših loza obavili smo sve proljetne radnje, a sada se spremamo, da naše loze što razumnije i brže obranimo od poznatih bolesti, koje nam vinograde uništavaju.

Kukuruz je sav posijan, pak ima vjere, da će dobro uspijeti. To bi i trebalo, jer dok je u našim kućama patente ne bojimo se gladi.

Kako razabiremo iz novina lira sve više raste, pak vlada nastoji na svaki način, da što više snizi cijene živežnih namirnica, jer će se sada sniziti i plaće radnicima, činovnicima itd. Po cijeloj Italiji padaju cijene, pa tako moraju pasti i u Istri. Manji istarski gradici moći će to provesti kasnije, jer je u njima manji promet, ali Pula na primjer mora već sada da cijene snizi.

U tu svrhu pregovarali su na općini pred par dana trgovci sa načelnikom, zastupnicima raznih vlasti, fašističke stranke i sindikata, pak su na koncu zaključili, da Pula ne smije zaostati za drugim talijanskim gradovima, nego da i ona mora imati što prije malo umjerenije i čovječanskije cijene. Radnicima su sniženi podatci na skupoću (caroviveri), pak bi oni to jako osjetili, kad bi cijene ostale ko i do sada.

Dakako, da je i za nas sejkaje važno, kakve su cijene robe i jestivina u Puli, jer kako je poznato, mi na puljštini kupujemo mnogo živežnih namirnica u Jućuanu, jer tamo zemlja ne rodi koliko nam je potrebno. Veseli nas, kada cijene padu i za samih 10 centezima, jer je za nas siromašne svaki centezim važan.

Dakle, kako rekosmo, zaključilo se je na toj sjednici za sniženje cijena, da je cijene treba oboriti. Da vidimo kako su cijene snižene, donijeti ćemo ovdje spisak samo nekih novih cijena, koje će od sada po naredbi općine morati vrijediti. Zaključeno je, da će se od sada morati prodavati:

Mlijeko po L 1.40 litra; sir ovdji istarski po 12 lira kg; masti je cijena snižena za 1 liru po kilogramu; meso, od govoda svježe, prodavati će se od sada 60 cent. jeftinije; meso od svinje prodavati će se od sada po 9 lira, a ne više po 9.60; meso uledjeno (congelato): prednji djelovi po 4.60, stražnji po 6.20, bez čunice po 7.40, najljepši djelovi bez kosti po 8.60.

A i za druge vrsti živežnih namirnica izradjen je već cijenik takozvanih «maksimalnih cijena», no općina ga još nije objavila. Očekuje se, da će biti dobro sastavljen, pak će donijeti siromašnom pučanstvu velikih polakšica.

Na ovoj se važnoj sjednici raspravljalo i o tome, koliko će sniziti stanicarima u gradu, pak je načelnik predložio vlasnicima kuća, da ih snize od 10 do 30 posto, ali nije bilo ništa zaključeno, pa se čeka druga sjednica.

Zaključeno je, da se imaju sniziti cijene i nekim vrstama robe. Tako će na primjer: obični šeširi pojeftiniti za 15 posto, a finiji za 5 posto; obične cipele za 15 posto, a finije za 5 posto; manufakturna roba bit će od sada jeftinija za 10 posto nego do sada; gotova odijela 15 posto jeftinija; sudje i porcelan pojeftiniti će za 5 do 10 posto itd.

Zaključeno je, da će i hoteli i svratišta morati sniziti svoje cijene i to 5 posto za sobe, koje se iznajmljuju za manje od 10 lira, a 10 posto za skuplje sobe.

U gostionama će od sada biti jeftinija hrana i obična vina za 10 posto. Istarsko vino bit će po svojoj staroj cijeni. To je dobro uređeno, jer bi inače i naši vinogradari štetovali, morali bi i oni jeftinije vino prodavati.

Osim toga snižene su cijene u kavanama 10 posto, a također i kočijaši i Soteri morali su svoje tarite sniziti za 10 posto.

To dakako nije još sve. Još se ima mnogo toga da zaključiti. Trgovci, a donekle i naši seljaci, koji vrtavaju u grad robu na trg bit će ovim odredbama malo pogođeni. No, s vremenom će se sve izravnati. Moraju svi imati na umu, da se ide za opće dobro, jer kada cijene svoj robi padaju, onda je to uistinu za opće dobro.

Dopisnik.

Luca i Mara.

Mara: Ča sam čula, da ti se vnuka ženi?

Luca: Bilo je neč, ma mi se par, da se je zbrsilo.

Mara: A kako to?

Luca: Tako!

Mara: Ča ga j' ona pustila?

Luca: Sve biš otela znat. Ni — nego on nju.

Mara: A zač?

Luca: Za babin kolač.

Mara: Oprost mi. Već te ne ću niš pitat.

Luca: Moreš, moreš! Ni niš tako hudega. Stvari, ke se svaki dan događaju, osobito va ovo naše vreme. On njoj je pisal...

Mara: A ča?

Luca: Ter si rekla, da već ne ćeš niš pitat. Nego — neka ti bude! On njoj je dakle pisal ovo: Mi smo jedan drugemu dali besedu, da ćemo se oženit. Najbolje bit će, ako mi tu besedu jedan drugemu vrnemo — pak ča j' bilo — bilo je.

Mara: Bravo po moju puru!

Luca: Čekaj — ne prebijam me! — Ja se — pisal je napred — va današnjeh prilikah ne morem ženit.

Mara: I ta valja! A ča ni mogal prej mislet?

Luca: Ma ćeš ti govorit, ale ću ja?

Mara: Govori ti!

Luca: Ja se ne morem ženit sporadi trih stvari.

Mara: Baš sam kurioza znat, ke su te tri stvari.

Luca: Prvo: Ti greš obućena kako i jedan mušk, a ja ne ću da va kuće budemo dva mušk, nego jedan mušk i jedna ženska po lepoj nekadašnjoj staroj navade.

Mara: Viš vraga. A i je onaj tvoja vnuka kako jedan mali muškardinčič.

Advertisement for Institut Ortopedijski A. ZECCHI, Aparat Zecchi ozdravljuje ERNIJU (KILU), Jedan novi ozdravljenik iz Trsta. Includes address: Via Roma 31 - TORINO - Prmo piano nobilit.

da ti pravo rečem, Luce, lepo ju je videt onako obučenu.

Luca: I on govori, da ju je lepo videt, i još je nazuntal: — To ti ja ne zamoram, zač znam, da je takova moda, ma ja volim takovu modu gledat i čudit njoj se, nego se s njum ženit i intrigevat.

Mara: Morda tu nima jako ni krivo. A sada mi povedi onu drugu stvar, sporadi ke ne će da se ženi.

Luca: Ja ti povedam onako, kako njoj je on napisal. — Dunke, pisal njoj je napred, drugo za ča ne ču da se ženin je ovor: Od tih deli tvojga lepa gela ti pokazuje svetu najmanje dva dela; a to je malo previše i za ovo gnjilo vreme, va kem živemo.

Mara: A je tako je, pa bi tako ne! A kada se pak natanče malo jače zavrete, onputa se pak more videt celu fiju ru kampionariu. A ča je pak ono treće?

Luca: Treće, za ča ne ču da se ženin je ovor: Kada bimo se kada našli, ti biš na moje vame, a kadagod i na moje prsa spustila tvoju lepu, ma malo previše omučenu glavicu, ale pak biš me — ne zameri — s tvojem katramanem i drugačije pituranem usti bušunla — pak kada bim prišal doma, bil bim na sto mukah, kako da se očistim od sve one drugarije, ka bi mi se cedila po obrazu i po nevem kapote. Danas se težko žive, moja je plačica mala, pak ja ne bim nikako mogal držat jednega hitpaca, ki bi me čistil i zmetal svaki put, kad biš se ti na me nagula — ale me, — da mi prostiš bušunla.

Mara: A kako je pak završil ta svoj list?

Luca: Ovako: Ja znam, ti ćeš reć, da sam ja s kartami jako nazad, zač da sam proti modl. Ale ja ti davam na znanje, da ja nisam proti modl, manje je — ako ćeš baš ča znaš, ova moda i draga, ma samo za gjedat, a nikako za ženit se. I Bog s tobom — i ne zameri ča — i ča j' bilo — bilo je — i Bog teta Jele!

Mara: I niš drugo?

Luca: Ča biš još otela? Ja, da su mane poslušali i ne dali je va grad, nego da su ju držli tu, doma, va sele — danas bi bilo sve drugačije.

Mara: Ne znam, bi ni ne. Mane se pari, da se ta moda širi kako i kuga. Neke dan je prišal tamo s preka jedan bogati kmet va jedno naše selo, pa kada su ga neki naši pitali, kako mu se dopada ono naše selo, rekao je: — Pa, lijepo je Boga mi to vaše selo, i kuće i njive i ceste, sve je u redu, samo jedno mu fali. — A ča to? — pitali su ga naši. — Pa — selo je tu, ali seljantica ne vidim. Kud su se sakrile?

Luca: Ču i ja reć: kamo su se bile sakrile?

Mara: Nikamo. Sve su bile okole njega, ma svaka va svojem kombinu, i va svilnih kalcača obučene tako, da je svakemu prihajala volja gjedat ih, ma ne za oženit se.

Razborita majka

je ona, koja daje svojoj djeci Cacao de Jong's, da ih uzgoji jake i zdrave. Taj je kakao provorsno oporavno sredstvo za djecu, starce i one, koji se oporavljaju od bolesti.

Novi zakon javne sigurnosti

NASLOV IV.

Glava jedina.

O posebnim stražarima i o nadzornim i uhođarskim poduzećima.

Čl. 134.

Javne i ine kolektivne ustanove kô što i zasebni mogu da se služe posebnim stražarima za čuvanje svoje pokretne i nepokretne imovine.

Prefektovom ovlasnicom mogu da se i udruže u svrhu da postavje stražare za zajedničko čuvanje svoje imovine.

Čl. 135.

Bez ovlasnice prefekta nije dopušteno, da ustanove ili zasebni vrše nadzornu ili zaštitnu službu u pogledu pokretnog ili nepokretnog imanja, ili da se za račun privatnih lica bave izvidjanjem ili istraživanjem ili da sakupljaju informacije.

Ovlasnica ne može biti podijeljena onim licima, koja nisu talijanskog državljanstva ili koja se pravovaljano ne mogu obvezati ili koja su bila kažnjena zbog prestupka. Odredbe članka 10. ostaju netaknute.

Ovlasnica ne smije se podijeliti za takva djela, koja bi značila vršenje javnih funkcija ili ograničavanje individualne i kućne slobode.

Čl. 136.

Direktori onih poduzeća, koja se bave obavijestavanjem, izvidjanjem ili istraživanjem, o kojim govori prijašnji članak, moraju držati registar onih posala, što ih danomice čine. Zabilježiti će se u njemu generalija onih lica, s kojim su poslovi bili obavljeni, i naznačiti će se ono drugo, što će poslovnik da propiše.

Taj se registar mora prikazati na uvid svaki zahtjev činovnika ili agenata javne sigurnosti. Lica, koja obavljaju poslove s navedenim poduzećima, moraju da dokažu svoju istovetnost pokazivanjem identitne iskaznice ili druge isprave providjene slikom i od državne uprave.

Pomenuti direktori moraju da drže uvijek izvješenu na vidljivom mjestu tabelu onih operacija, kojim se bave, s tarifom dotičnih cijena. Drugim, u tabeli nenavedenim operacijama, oni ne mogu da se bave, niti mogu tražiti veću platu od one, navedene u tarifi, niti mogu obaviti poslove ili primiti naručbe od osoba bez identitne iskaznice ili druge isprave providjene slikom i izdane od državne uprave.

Tabela operacija treba da bude vidljiva od prefekta.

Čl. 137.

Ovlasnicu može dobiti samo onaj, koji dokazuje, da je sposoban za poslove, što ih hoće da obavi. Odbiti se može ovlasnicu takodjer i tada, kad obzirom na broj ili na važnost već postojećih poduzeća nije umjesno da se druga poduzeća otvaraju.

Kad se ovlasnica oduzme, prestaje odmah i službena strážara, koji su namješteni kod poduzeća.

Ovlasnica može da bude odbita ili oduzeta zbog sigurnosti ili javnog reda.

Čl. 138.

Izdavanje ovlasnice odvisno je od toga; da se kod kase za pologe i zajmlove položi kaucija u visini, koju prefekt određuje.

Kaucija odgovara za sve obveze, koje su spojene sa poduzećem, te i za ispunjivanje uvjeta, pod kojim je izdana ovlasnica.

U slučaju neispunjavanja po naređenju prefekta kaucija se u cjelosti ili djelomično inkamerira.

Razriješenje i povraćanje kaucije može prefekt da odredi samo onda, kad poslije tri mjeseca, iza što je poduzeće prestalo, ovlaštenik dokazuje, da nema nikakvih neriješenih obveza u pogledu službe, koju je poduzeće vršilo.

Čl. 139.

Posebni stražari treba da budu potvrđeni od prefekta i

1. da su italijanski državljani;
2. da su punoljetni i da su bili kod novačenja;
3. da znadu čitati i pisati;
4. da nisu osudjeni zbog prestupka;
5. da su pošteni i čestiti;
6. da imaju identitnu iskaznicu;
7. da su upisani kod nacionalne kase za socijalna osiguranja i kod one protiv nezgoda na radnji.

Čl. 140.

Nadzorna i uhođarska privatna poduzeća dužna su da na zahtjev sigurnosne oblasti pomognu svojim radom i njihovi su agenti dužni, da pristaju na sve zahtjeve upravljene njima od strane činovnika i agenata javne sigurnosti i sudbene policije.

Čl. 141.

Prekršitelji ovog naslova mogu biti uapšeni i kažnjavaju se sa zatvorom od dvije godine i sa globom ne manjom od 2000 lira.

Čl. 142.

Prefektove naredbe u predmetima predviđenim od ovog naslova, su nepobitljive.

Književnost i umjetnost

«Naš Glas».

Pred kratkim je izišao 5. broj «Našega Glasa». Razumije se da je i ovaj broj, kao i svi dosadnji uređen s mnogo pažnje i ukusa. Obiluje lijepim beletrističkim i znanstvenim štivom, te slikama, u slovačkom i srpsko-hrv. jeziku, pak dobro dolazi svim seljima našega naroda u Julijskoj Krajini. Sadržaj ovoga broja «Našega Glasa» je sljedeći:

Lojz Kraigher: Matej in Matilda (Konec), Marijana Zeljeznova-Kokalj: On ji je pisal, Stjepan Štic: U proletoj noći, Grazia Deledda: Zanjevo vošilo (Prev. Slavko Slavec), Iskrice, Marica V. Arambašin: Majka u Studinjoj umjetnosti, Marijana Zeljeznova-Kokalj: Plasš.

Znanost i uzgoj: Prof. F. Peric: Življenjski ustroj osobe. 1. Nezadostnost in neresničnost izključnoga egoizma, Dovoljenje za javne priredive, Iz zgodovine premoga, Inž. I-č: Arhitekture tržaska katedrala, Mirvo Morje, Mirko Luin: Lahka atletika: 6. Tek.

Listak: Priroda: Opicija ljubezen. — Drama: Ljudsko gledašče v Gorici (Lojz Kraigher). Kritika: «Pergameni brata u Hristu Stratonika» od Jele Spiridonovic-Savičeve, prevedeni na talijanski (Ive Mihovilović). Miran Jarc. «Človek in noč».

— Zapiski: Što g. Urbanaz-Urbani sprema. — Jugoslovenska mlada lirika. — Naše slike: Marin Studin. — Naši spisi: Grazia Deledda. — Smešnice in Listnica.

Slike: Marin Studin: Dalmatinska Madonna. — Franjo Cermak: Istarski motivi. — Ven. Pilon: Montmarire. — Milko Bambič: Babica pripoveduje tursko pravljico. — Tržaska katedrala. — Najbolji slovenski lahkoatlet u Italiji. — Podzemna jam aprl Slivju. — Na koricama: Rešitev križanke iz 4. štev. — Pojasnilo. — Naručbe se šalju poštom položnicom na adresu: «Naš Glas», Trieste, Casella postale 348.

«Vež».

Izšao je iz tiska 5. broj vrlo lijepog ženskog lista «Vež», koji je među našim istarskim ženama veoma lijepo raširen i objubljen. Po sadržaju ovoga broja opazja se, da «Vež» nastavlja uvijek sve bolje i bolje svoj zacrtani pravac. Štivo je bruno i s razumjevanjem raspoloženo. Naše žene na ču u njemu mnogo lijepo i korisno poučena toliko i zabavnoga. Naročito je lijep u ovome broju crtež za ručne radove i poučni dio kuhinja, kućanstvo, materinstvo itd. Sadržaj 5. broja «Vež» je sljedeći:

Cudo (B. S.) Tajna pomladjenja (pesma, Milan Ujčić); Dete seljakovo (pesma, Ive Mihovilović); Jug. narodna umjetnost (Marija Roca); Dete (Milena); Prekasno (Ladanjski); Za istarsku djecu. Priče i pjesmice: Majmun Flok i brijač Baburilo (sa slikama); Mali Ive Zoričić; Malo A, B, C; Mali Rade; Djevojčica i golubica; Metla; Luda oklada; Dva pijetla; Iz moje torbice. — Na koricama: Šala i smijeh; Majčin dan; Izložba ženskog ručnog rada u Trstu; Iz uredništva. — Na prilogu: Crteži veziva i opis crteža; Kućanstvo; Zdravstvo; Žene po svijetu itd.

Pretpлата za «Vež» iznaša godišnje 8 lira ili 30 dinara. List se naručuje na adresu: Amministrazione del «Vež», Via S. Francesco d'Assisi 20 Trieste. Pretplatnice iz Italije šalju novac poštom položnicom na «Vež», a one iz Jugoslavije na Zadržnu banku u Splitu.

Svega po malo

Rastreseni učenjak

Slavni engleski učenjak Newton bio je neobično rastresen, pa bi mu se češće događalo ovo: Ustavi u jutro, on bi zabavljao kakav problem ili račun, on bi zabavljao na jelo i trebao bi ga istom posjettiti da nešto pojede. Jednoga je dana došao k njemu njegov intimni prijatelj, liječnik dr. Stukeley. Doktor je duže vremena čekao za stolom, na kojem se nalazilo jelo, ali Newton nikako nije dolazio. Kad već duže nije mogao izdržati od

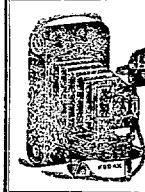
gladi doktor je dohvatio jedno pečeno i pojeo ga, a kosti spremio pod jelo. Nakon nekoliko sati pojavio se na stol, koji se istom saula sjetio, da mu dovaog govoreći kako je strašno. Slučajno je otkrio zdjelu, pod kojom se nalazile kosti, odmah je ustao o i rekao: «Ah, ja sam mislio, da sam objedovao, ali kako vidim, ja sam se vario!»

San i java.

Muž: Sanjao sam ženo, da sam sto hiljada na lutriji i da sam dobio, vac do kuće izgubio.
Žena: Uti bijeunite, zašto ga nisi otdonio u banku.

Izdavač, direktor i odgovorni urednik: IVAN STARI
Tiskar: TISKARA «EDINOST» U TRSTU

KAKAO De Jong's, holandski, zaslan prednost radi njegove bravnosti, izvornosti i kakovosti.
NOVE GREDE I DASKE prodaje po najpovoljnijim cijenama Matej Baničić — Kršanci p. Zminj (Giminc), Istra.

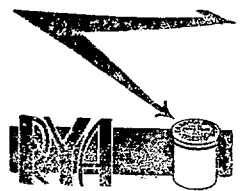

Fotograf Matko Gortan u Pazinu preporuča st. općinstvo mjestu i okolice svoju fotografisku radionu. Tražije brzo svakovrste fotografije po kućinama kao i po lijevima vrtova, te poverlja slike (negativno). Fotografije za putnike (poštom) kegotovljuje u toku i sela.

KURJE OČI

(kale)

liječi brzo i uspješno mast

Farmacia Sponza
TRST - Via Tor S. Piero 10 - TRST
Čuvajte se patvorina!

Mast Rya možete dobiti u svim ljekarnama.

NAJBOLJE VRELO!

Kod nakupa ljetne i zimске robe (odjela svih vrsta cipela, klobuka, kapa, košulja, kišobrana, krevata, finog štofa, svih vrsta platna za kušenje i odjela, te pokušajte svih vrsti i cijena, obratite se na jedino domaće i najcjenije vrelo

M. KOREN & Co. - PAZIN
(Corso pred proštorom)

RADIOTELEGRAFSKI ZAVOD „A. VOLTA“ u Trstu, Via S. Francesco 31
Savjesno pripravljaje za postignute diplome međunarodnog radiotelegrafiste. — Sa malim trudom sigurna karijera omladini obogaćena spola. Teorički pouk daju specijalizirani profesori i inženiri. — Za poduku plaća se na mjesec 120 lira. — Jedan od najboljih zavoda u Krajevini.

E. PECENCO, TRST - VIA MUDA VECCHIA 3
(iza magistrata)
Strojevi za šivanje, vezenje i pletenje
Adler - Neumann - Junker & Ruh
najbolji za obitelj i obrt.
Besplatno podučavanje za vezenje. Potrebštine za stroj. Popravci. Upostava motornog pogona.
Stara tršćanska tvrdka, ustanovljena 1899.

Za gostione - hotele
plesne dvorane
za kuću
AUTOMATSKI KLAVIRI
HARMONIJI - KLAVIRI - PIANINI
prve poznate ivotrice
POLLMANN & WEISS - STALLBERGER ltd.
— PLAĆANJE NA OBROKE —
Isposudjuje - zamjenjuje - popravija
Na zahtjev šalje besplatno kataloge.
Stabilitmento Pianoforti Ing. R. Riosa - Trieste, Via Valdivia 24 - Telef. 746

DAJTE PREDNOST
holandeskom kakau
DE JONG'S
radi njegove izvornosti i izvrsne kakvoće.

Zahvaljuje se svima